

# Högskoleverkets kvalitetsutvärderingar 2011 – 2014

## Självvärdering

<b>Lärosäte:</b> Sveriges lantbruksuniversitet	<b>Utvärderingsärende reg.nr 643-6047-10</b>
<b>Huvudområde:</b> Nationalekonomi	<b>Examen:</b> Master

Självvärderingen består av tre delar. Den första, och viktigaste, syftar till att möjliggöra en bredare och mer fullständig resultatredovisning än den som kan ske genom de självständiga arbetena. I självvärderingen bör lärosätet därför **redovisa, analysera och värdera** de resultat som uppnåtts i förhållande till samtliga mål som utvärderingen ska ske mot. Redovisningen ska syfta till att visa för de sakkunniga att studenterna (och därmed utbildningen) når de utvalda målen i examensbeskrivningarna. Viss redovisning av förutsättningar och processer kan dock göras för att lärosätet ska ha möjlighet att redogöra för hur det säkerställs att studenterna verkligen når målen. Det är dock inte processer och förutsättningar som ska bedömas av de sakkunniga utan utbildningens resultat, dvs. måluppfyllelsen. Enligt regeringens bedömning i propositionen *Fokus på kunskap – kvalitet i den högre utbildningen* (prop. 2009/10:139 s. 21) är det viktigt att utbildningarnas användbarhet för arbetslivet bedöms i Högskoleverkets utvärderingar. Detta bör därför beaktas i självvärderingarna.

Självvärderingen bör sammanlagt inte överstiga 60 000 tecken (cirka 20 A4-sidor), exklusive Högskoleverkets instruktioner och frågor samt lärosätets ifyllda tabeller. För vidare information om självvärderingen, se *Generell vägledning för självvärdering i Högskoleverkets system för kvalitetsutvärdering 2011-2014*, 2011:4 R samt Högskoleverkets beslut om mål och kriterier för respektive utvärdering.

## Del 1

Examensmål A:

*Studenten ska visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet:

### Allmänt

Studenter kan ta ut en generell masterexamen i nationalekonomi (NEK) vid SLU. Förutom denna möjlighet finns dessutom två masterprogram (med specifika utbildningsplaner), nämligen: "Miljöekonomi och företagsledning"/"Environmental Economics and Management" (se Utbildningsplan med Dnr SLU ua 31-1549/07) och "Agrar ekonomi och företagsledning"/"Agricultural Economics and Management" (se Utbildningsplan, Dnr SLU ua 31-1548/07). Målen för dessa två masterprogram handlar i grund och botten om att studenterna ska lära sig att förstå och själva genomföra nationalekonomiska analyser i allmänhet, och nationalekonomiska analyser inom miljöekonomi respektive jordbruksekonomi i synnerhet. Majoriteten av de studenter som följer dessa två masterprogram har sin kandidatexamen i NEK från ett annat lärosäte.

För att bygga på den nationalekonomiska grunden de har med sig får de en gedigen genomgång av mikroekonomi, ekonometri, samt analytiska metoder och tillämpad marknadsanalys; en del av dessa kurser läser de på Uppsala universitet, en del på SLU. För att ge fördjupningen inom huvudområdet miljöekonomi läser studenterna kurser i naturresurs- och miljöekonomi, miljöpolitik, kostnads-intäktsanalys (CBA) samt uthållig utveckling; för att ge fördjupningen inom huvudområdet jordbruksekonomi läser studenterna kurser i produktionsekonomi och global livsmedelsförsörjning, samt kurserna i CBA och uthållig utveckling. I det självständiga arbetet får de handledning av mycket välkvalificerade lärare, i de allra flesta fall professorer eller docenter, och i samtliga fall aktiva forskare som publicerar internationellt.

Programmen bör betraktas i tre delar, perioder 1-3 (omfattande 45 hp), 4-6 (omfattande 45 hp), samt 7-8 (omfattande 30 hp - varje läsår indelas i fyra perioder). De första tre perioderna handlar om fördjupade kunskaper för avancerad analys inom NEK samt huvudområdet (agrar ekonomi respektive miljöekonomi). De tre efterföljande perioderna handlar om fördjupning och tillämpning, medan de sista två handlar om det självständiga arbetet om 30 hp.

### Första delen – 45 hp

Vi börjar med att fokusera på grunderna för den avancerade nivån under perioderna 1-3. Kurserna i period 1 och 3 ges av Uppsala universitet, och tillsammans handlar de om att studenterna ska lära sig bygga på sina kunskaper i nationalekonomisk analys. Period 1: matematisk optimering (även med flera variabler), konsumentens och företagens beslutsproblem, samt koordinering i marknaden och spelteori. Period 3: statistik och ekonometri, med grundläggande matematik, sannolikhetslära, och inferensteori, och sedan ekonometri med t.ex. icke-linjära regressionsmodeller, heteroskedasticitet m.m., estimering med instrumentella variabler, dummyvariabler, logit-modellen, simultanekvationsmodeller, osv.

Under period 2, däremot, bygger studenterna på sina grundkunskaper från kandidatexamen genom att studera naturresurs- och miljöekonomi (miljöekonomiprogrammet) eller produktionsekonomi

(agrар ekonomiprogrammet). Miljökursen täcker ämnen såsom marknadsmisslyckanden och externa effekter, kostnadseffektivitet, styrkor och svagheter hos olika tänkbara policyinstrument, värdering av miljön, frivilliga lösningar, mm; i produktionsekonikursen tillämpar studenterna linjära och icke-linjära modeller i en såväl statisk deterministisk som stokastisk miljö med utgångspunkt från fallstudier. Fallstudierna omfattar exempel på bl.a. effekter av ny innovativ teknik, förändrade miljöbestämmelser, jordbrukspolitiska interventioner, veterinärmedicinska aspekter samt förändrade förädlingsmönster i den råvarubaserade industrin. Studenterna som följer det agrara programmet läser en kurs i produktionsekonomi i period 2, istället för kursen i avancerad naturresurs- och miljöekonomi.

### **Andra delen – 45 hp**

Vi går vidare till fördjupningen, dvs perioderna 4-6. Här finns fördjupningskurser inom t.ex. mikroekonomi och makroekonomi, samt de ämnesspecifika kurserna inom miljöpolitik, CBA och uthållig utveckling, samt tillämpad utbuds- och efterfrågeanalys och global livsmedelsförsörjning.

För det agrara masterprogrammet läses kurser i miljöpolitik, alternativt tidsserieanalys; tillämpad efterfråge- och utbudsanalys; internationell livsmedelssystemanalys, kombinerat med antingen CBA eller kvantitativ finansiering; och avslutningsvis en av de tre kurserna avancerad naturresurs och miljöekonomi, makroekonomiska teorier, uthållig utveckling, eller en kurs kallad "Topics in microeconomics".

Motsvarande kursupplägg för det miljöekonomiska programmet innehåller kurser i miljöpolitik; tillämpad efterfråge- och utbudsanalys, alternativt tillämpad ekonometri; följt av någon av kurserna som rör CBA, analys av internationella livsmedelssystem, eller kvantitativ finansiering. I den sjätte perioden, avslutningsvis, läses uthållig utveckling, i kombination med antingen makroekonomisk teori eller kursen "Topics in microeconomics".

De ämnesspecifika kurserna kräver att studenterna behärskar de viktigaste kunskaperna och färdigheterna inom miljö- och resursekonomi samt agrар ekonomi. Nedan sammanfattas hur de mest centrala kurserna är utplagda för att studenterna ska lära sig detta:

**(1) Miljöpolitik:** Syftet med kursen är att ge teoretisk och empirisk kunskap om utformning av miljöpolitik för hållbar utveckling: studenterna ska kunna analysera och jämföra ekonomiska och andra styrmedel på olika nivåer, med hjälp av teoretiska resonemang och genom att konstruera enkla modeller; de ska förstå betydelsen av osäkerhet och risk i naturen och mänskligt beteende när det gäller utformning av styrmedel; och de ska förstå konsekvenserna av skillnader i marknadsstruktur.

**(2) CBA:** Syftet med kursen är att ge teoretisk och empirisk kunskap om design av studier inom CBA, främst vad gäller miljörelaterade projekt: olika metoder jämförs, diskonteringsräntan analyseras, fördelningspolitiska aspekter diskuteras, samt studenterna lär sig olika metoder för finansiell analys av projekt.

**(3) Hållbar utveckling:** Här behandlas ekonomisk utveckling på lång sikt. Studenterna bygger upp sin förståelse för ekonomisk tillväxt och dess koppling till miljö kvalitet och resursanvändning. Dessutom övar de att modellera hur ekonomiska-ekologiska system utvecklas över tiden, med hjälp av Excel. Slutligen studerar de strategier för hållbarhet i allmänhet, och hantering av klimatförändringarna i ett internationellt sammanhang i synnerhet. Bland annat använder vi aktuella forskningsartiklar som kurslitteratur, som ger studenterna fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

**(4) Global livsmedelsförsörjning:** Syftet med kursen är att ta itu med ekonomiska faktorer och policyfaktorer som påverkar livsmedelssystem på såväl global som nationella nivåer, samt att via användandet av ekonomiska modeller kvantifiera deras påverkan på handel, utbud, efterfrågan och priser. Tonvikten läggs också på hur dessa modeller specificeras och implementeras, samt hur de används då man studerar scenarios med utbud och efterfrågan av livsmedel i fokus.

**(5) Tillämpad efterfråge- och utbudsanalys:** Studenterna förutsätts tillgodogöra sig kunskaper rörande hur lantbruks- och livsmedelsmarknader fungerar genom att använda ekonomiska modeller, samt implementera modellerna genom att använda ekonometriska verktyg.

### **Tredje delen – 30 hp**

Masterexamen erhålls efter att studenten skrivit en självständig uppsats på E-nivå om 30 hp. Som nämndes inledningsvis kan dels en generell masterexamen i NEK erhållas, dels antingen en masterexamen i något av de två SLU-specifika masterprogram som beskrivits ovan.

Precis som för övriga examensnivåer görs detta i form av en kurs, med två inledande veckor med gemensamma föreläsningar och seminarier, samt en avslutande seminarievecka då de självständiga arbetena presenteras. (Se del 3 – Andra förhållanden)

## Del 1

Examensmål B:

*Studenten ska visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet:

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål B:

**(1) Miljöpolitik:** Studenterna tilldelas mycket realistiska, tillämpade uppgifter, vilka de ska bearbeta antingen individuellt eller i grupp. De får ta del av ett scenario med begränsad mängd information, på ett likartat sätt som en verklig "policymaker" konfronteras med – t ex ett förorenande företag eller en förorenad flod – och förväntas formulera policies för att hantera dessa problem. Vilken är den bästa lösningen? Den näst bästa?, etc

**(2) CBA:** Kostnads-intäktsanalys (KI-analys) har en lång tradition inom miljö- och naturresursekonomi och kursen innefattar traditionell KI-analys såsom val av diskonteringsränta, hantering av osäkerhet, förhållningssätt till rättvisa etc. Teoretiska moment varvas med övningar där sistnämnda består av praktiska färdigheter såsom enkla partiella jämviktsanalyser, Monte Carlo analyser och värdering av kollektiva varor med hjälp av Excel. Dessutom genomför studenterna egna KI-analyser av realistiska projekt vilka presenteras på ett seminarium och dokumenteras i ett PM. Examination sker genom godkännande av uppgifter under kursens gång och självständig KI-analys.

**(3) Hållbar utveckling:** En del av examinationen i kursen är en skriftlig tentamen som kräver problemlösning samt kritisk och systematisk analys av företeelser och policyproblem. Föreläsningarna är huvudsakligen förberedande för tentamen, och där analyserar läraren och studenterna tillsammans komplexa frågor kring teknologisk förändring, ekonomisk utveckling, samt resurstillgång och miljö kvalitet.

**(4) Global livsmedelsförsörjning:** Studenterna får hemuppgifter där de såväl individuellt som i grupp förväntas använda partiella jämviktsmodeller, CGE modeller, eller GTAP. På detta sätt lär de sig att använda modeller för jordbrukspolitiska reformer och de effekter som olika jordbrukspolitiska lösningar kan ge. Bl a används input-outputanalys, samt social räkenskapsmatris (SAM) och slutresultatet blir att en scenarioanalys genomförs genom att två omfattande hemuppgifter ska lämnas in.

**(5) Tillämpad efterfråge- och utbudsanalys:** Studenterna får ta del av tillämpade fall där de måste estimerar ekonomiska modeller, vilka baseras på det de lärt sig. Studenterna förväntas dessutom kritiskt utvärdera sådana ekonomiska modeller, vilket görs genom dataövningar som introduceras i föreläsningar och i det skriftliga kursmaterialet.

## Del 1

Examensmål C:

*Studenten ska visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet:

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål C:

**(1) Miljöpolitik:** Studenterna skriver en individuell PM, där de definierar ämnet själva – bara det är ett relevant miljörelaterat problem – och beskriver vad som kan göras för att lösa problemet (genom att använda de metoder som lärts ut under kursen). Studenternas kritiska förmåga övas genom att studenterna läser varandras arbeten och diskuterar dessa i seminarieform inom ramen för kursen.

**(2) CBA:** Studenterna identifierar själva ett KI-projekt där de väljer både teoretiska och empiriska metoder utifrån de som lärts ut under kursen. Projekten utförs enskilt, presenteras på seminarium och dokumenteras i en PM. Vid seminarierna ger studenterna varandra synpunkter på de presenterade projekten.

**(3) Hållbar utveckling:** En annan del av examinationen (se punkt tre under examensmål B ovan för den första delen) i kursen är att studenterna tar sig an ”löst definierade problem” som de måste precisera och belysa med hjälp av såväl analytiska som numeriska modeller. Den numeriska modellen ska programmeras i Excel och lämnas in. Dessutom ska en del av dessa arbeten presenteras för klassen, och i detta moment krävs en kritisk granskning av det egna arbetet.

**(4) Tillämpad efterfråge- och utbudsanalys:** I takt med att studenterna utvecklar sin förståelse för hur ekonomiska modeller kan användas, erhåller de dessutom en bredare förståelse för modellernas natur samt hur de kan användas.

Examensmål C är också centralt då det gäller det självständiga arbete som avslutar masterutbildningen. Detta arbete bedöms och betygssätts (se också del 3 – Andra förhållanden) bl a med avseende på studentens uppvisade förmåga att identifiera och formulera ett forskningsproblem, att utifrån relevant teori välja en metodologisk ansats och färdigställa en rapport inom den stipulerade tidsramen.

## Del 1

Examensmål D:

*Studenten ska visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet:

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål D:

**(1) Miljöpolitik:** Studenterna presenterar sitt arbete i seminarieform. Studentgruppen har haft en stark internationell prägel, med studenter från Sverige, övriga EU-länder, samt studenter från länder utanför EU. De ämnen som valts ut har därmed också varit från ett brett problemspektrum i olika miljöer. En ytterligare fördel här är att arbetsspråket är engelska.

**(2) CBA:** Lösningar på uppgifter under kursens gång presenteras och diskuteras av studenterna med viss handledning av läraren. Presentation och diskussion av egna projektarbeten sker med utgångspunkt i argumentation av val av metod, alternativa tolkningsmöjligheter av resultat etc.

**(3) Hållbar utveckling:** Stor vikt läggs på det som beskrivs i examensmål D i kursen. För det första presenterar studenterna sina egna kvantitativa analyser i seminarieform (se också under C, ovan), där det krävs en kritisk diskussion av det egna arbetet. För det andra skriver studenter, individuellt, två mycket korta PM (400 ord) där de tar citat från kända tidskriftsartiklar och kritiskt granskar och diskuterar dem. Här ligger tonvikten på att lära sig den vetenskapliga metoden, bland annat ett kritiskt förhållningssätt till befintlig kunskap, och lägga fram egna argument på ett vetenskapligt sätt, samtidigt som man fångar läsarens intresse.

**(4) Global livsmedelsförsörjning:** Studentgruppen är oftast liten – 10-15 studenter är det vanliga – vilket leder till en hög grad av interaktion. Detta gör det möjligt för läraren att regelbundet gå igenom exempel från kurslitteraturen och då använda modeller som studenterna har använt själva, samt diskutera resultaten och hur dessa kan tolkas samt vilka policyrekommendationer som kan bli följden av olika resultat.

**(5) Tillämpad efterfråge- och utbudsanalys:** Undervisning med stöd av kurslitteraturen, uppgifter att lösa med hjälp av datorapplikationer och resultaten diskuteras under lektionerna.

Examensmål D är också centralt då det gäller det självständiga arbete som avslutar masterutbildningen. Detta arbete bedöms och betygsätts (se också del 3 – Andra förhållanden) bli med avseende på det helhetsintryck den skriftliga rapporten ger, samt inte minst hur denna redovisas av studenten/studenterna vid slutseminariet. Dessutom ska studenten/studenterna lämna in en skriftlig summering av sin opposition, ett krav vi infört vårterminen 2011 i syfte att sätta mer fokus på vikten av att som akademiker kunna genomföra en konstruktiv opposition och leda en seminariediskussion.

## Del 1

Examensmål E:

*Studenten ska visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällseliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete.*

Redovisa, analysera och värdera studenternas måluppfyllelse i förhållande till examensmålet:

Nedan följer en redogörelse för vad som görs i våra nyckelkurser inom masterprogrammen med avseende på examensmål E:

**(1) Miljöpolitik:** Studenterna gör utvärderingar av faktisk miljöpolitik med det yttersta syftet att föreslå förbättringar. De måste då förstå både den naturvetenskapliga och ekonomiska grunden för ett konkret miljöpolitiskt styrmedel. Det innebär i sin tur diskussion och val av lämpliga metoder för lösning av det konkreta miljöproblemet.

**(2) CBA:** KI-analysen behandlar flera olika samhällsrelevanta övervägande såsom metoder för hantering av fördelningseffekter av ett projekt, val av diskonteringsränta, värdering av liv och kollektiva varor. Varje övning under kursens gång och särskilt det egna projektarbetet kräver ställningstagande till val av sådana metoder.

**(3) Hållbar utveckling:** Under kursen måste studenterna jobba med, och ta ställning till, olika metoder och synsätt vad gäller hållbar utveckling och den sannolika framtida utvecklingen av den globala ekonomin. Det blir också livliga etiska och filosofiska diskussioner eftersom en del av klassen kommer från en agrar bakgrund och har oftast ett mycket skeptiskt förhållningsätt till varningar om framtida miljöproblem eller katastrofer, medan en del har miljöproblem som sitt huvudintresse och snarare har problem att acceptera motargumenten.

**(4) Global livsmedelsförsörjning:** Beslutsfattande och riskbedömningar står i fokus, då ett av kursens syften är att träna studenterna i att använda dessa analytiska metoder i det kommande självständiga arbetet på E-nivå. Dessa uppsatser är vanligtvis tillämpade studier med socialt relevanta policyproblem antingen på internationell eller nationell nivå i fokus.

**(5) Tillämpad efterfråge- och utbudsanalys:** Syftet här är att göra bedömningar och att fatta beslut, också här i syfte att träna studenterna i att använda dessa analytiska metoder i det kommande självständiga arbetet på E-nivå. Dessa uppsatser är vanligtvis tillämpade studier med socialt relevanta policyproblem antingen på internationell eller nationell nivå i fokus.



## Del 2

Syftet med den andra delen av självvärderingen är att redovisa de förutsättningar som har en påtaglig betydelse för utbildningens resultat. En sådan förutsättning är den lärarresurs som används i den utvärderade utbildningen. Därför bör lärosätena i självvärderingen redovisa uppgifter om lärarkompetens och lärarkapacitet samt analysera dessa uppgifter i relation till antal studenter och de mål som gäller för den aktuella examen. Lärosätena har också möjlighet att redovisa och analysera relevanta uppgifter om studenternas förutsättningar och argumentera för hur detta kan ha påverkat utbildningens resultat.

## Del 2

### Lärarkompetens och lärarkapacitet

Av regeringens uppdrag till Högskoleverket (U2009/427/UH) framgår att:

"Lärarnas kompetens och tillgången på lärare är förutsättningar som normalt har en påtaglig betydelse för utbildningens resultat. Det ska därför ingå som en del i utvärderingarna. Det är dock viktigt att poängtera att lärarkompetensen ska bedömas i relation till de mål som finns för respektive examen. Därför ska lärosätena i självvärderingen redovisa uppgifter om lärarnas kompetens och tillgången på lärare och analysera dessa uppgifter i relation till resultaten."

Analysera lärarkompetens och lärarkapacitet i relation till antalet studenter och de utvalda målen. Här bör även lärarnas yrkeskompetens analyseras i relation till målen.

Analysen av lärarkompetens och lärarkapacitet kompletteras med en redovisning i tabellform. Tabellen ligger sist i självvärderingen.

Lärarkompetensen och lärarkapaciteten – totalt sett för hela institutionen - sammanfattas i tabellform sist i denna självvärdering. Som framgår av tabellen "Lärarkompetens och lärarkapacitet" nedan är ett tjugotal lärare inblandade i undervisningsverksamheten på institutionen. Tabellen ger vid handen att inom NEK-området fanns under kalenderåret 2010 två professorer, tre disputerade lärare, samt två doktorander som deltog i grundutbildningsverksamheten. Doktoranderna medverkar främst antingen i grundkurser, alternativt som ledare för räkneövningar och liknande på avancerad nivå. Professorerna agerar främst som lärare i de avancerade kurserna, och de disputerade lärarna, till sist, tar ansvar för såväl kurser på grund- som avancerad nivå, beroende på de behov som finns vid institutionen och den kompetens de besitter.

Samtliga som deltar i grundutbildningsverksamheten har gått en grundkurs i pedagogik, motsvarande tre veckors heltidsstudier (se [https://internt.slu.se/Documents/internwebben/sus-docs/UPC/Katalog%202011-2012\\_110225.pdf](https://internt.slu.se/Documents/internwebben/sus-docs/UPC/Katalog%202011-2012_110225.pdf)). Dessutom har samtliga med examinationsrätt gått en kurs i att sätta betyg, ett krav som infördes av SLUs ledning i samband med att de flergradiga betygen infördes läsåret 2008/09.

Det finns ett universitetsövergripande beslut om att kursvärderingar ska genomföras och följas upp, vilket vi gör både på institutionsnivå (framför allt den enskilda läraren) och på fakultetsnivå (en stående punkt två gånger under året på dagordningen för det sk Utbildningsutskottet (ELMC)). Kursvärderingarna är elektroniska och ger väldigt bra återföring rörande vad som kan förbättras. Ett problem är dock att svarsfrekvensen i många fall är låg, då vi inte kan lägga in ifyllandet av kursvärderingsblanketten som ett obligatorium i respektive kurs.

Hittills har våra två masterprogram karaktäriserats av en till övervägande delen utländsk studentgrupp. Då många av studenterna kommit från länder som fr o m hösten 2011 måste betala

en terminsavgift (i vårt fall 85 000 kr), kommer studentgruppen att minska och i högre grad bestå av svenska studenter och studenter från EU-sfären.

### Antal helårsstudenter

Redovisa antal helårsstudenter i den aktuella utbildningen. Redovisningsperioden ska överensstämma med den period som har valts för redovisning av lärarkompetens och lärarkapacitet.

Antal helårsstudenter i aktuell utbildning

Statistiken nedan gäller kalenderåret 2010.

Antalet unika individer: 250, varav 110 kvinnor och 140 män

Kalenderåret 2010	Antal
<b>Helårsstudenter</b> (NEK-kurserna i programmet)	<b>Årskurs 1:</b> 30,6 HST <b>Årskurs 2:</b> 15,9 HST

## Del 2

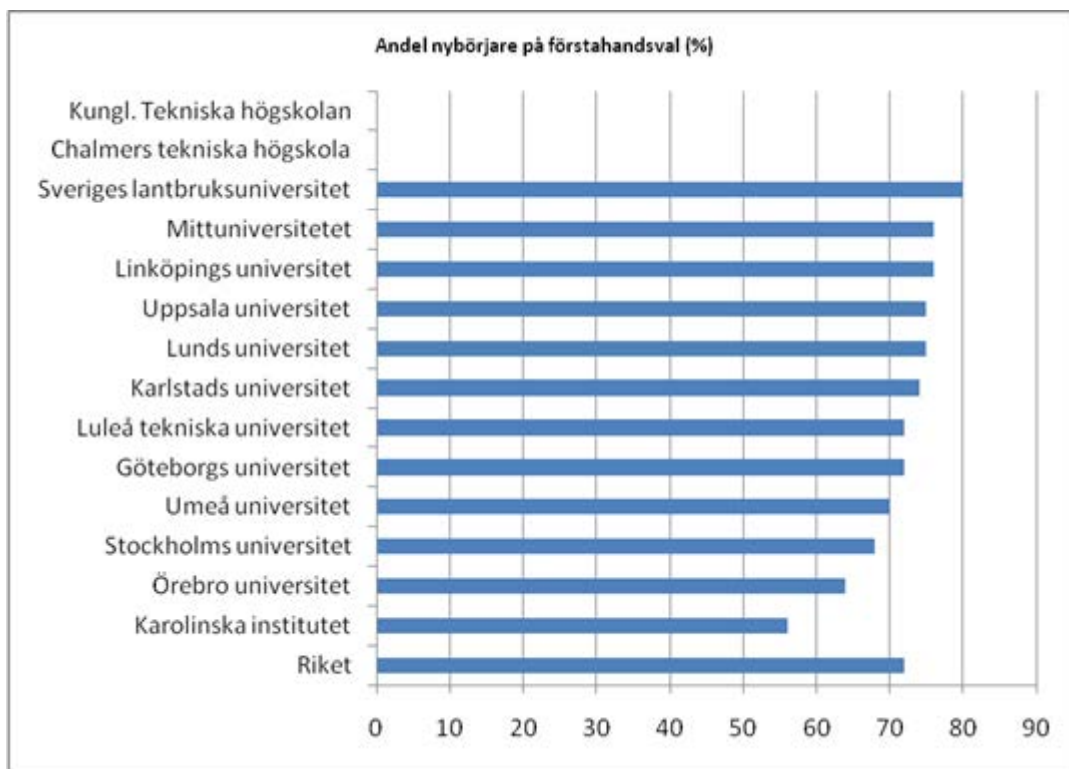
### Studenternas förutsättningar

Här ges möjlighet att redovisa och analysera relevanta uppgifter om studenternas förutsättningar och argumentera för hur detta kan ha påverkat utbildningens resultat.

Som nämnts ovan är den absoluta majoriteten av masterstudenterna utländska, varav en stor andel kommer från länder som fr o m höstterminen 2011 måste betala terminsavgift (i vårt fall 85 000 kr). Tidigare år har ca 80 studenter börjat på något av våra två masterprogram. Inför kommande höst verkar det bli totalt bara ca 20 (den senaste informationen ger vid handen att 9 studenter är antagna till Agrar ekonomi och företagsledningsprogrammet, respektive 11 antagna studenter till programmet Miljöekonomi och företagsledning). Hur många av dessa 20 studenter som kommer att följa NEK-spåren i masterprogrammen vet vi i dagsläget inte.

Vi har relativt små studentgrupper (särskilt inom NEK), vilket ger förutsättningar för nära kompisrelationer studenterna emellan, likväl som tillgång till disputerade lärare på ett helt annat sätt än på många andra lärosäten. I de studieuppföljningar som gjorts ges relativt höga betyg till hur de anser sig ha blivit bemötta av lärarna, övrig SLU-personal, respektive av sina studentkamrater. Studenterna värdesätter den studiesociala miljön, liksom det fina campus SLU har.

SLU är det universitet som har flest nybörjare på förstahandsalternativ, vilket naturligtvis ger motiverade studenter:



## Del 3

### Andra förhållanden

Här kan lärosätet redovisa fakta om de självständiga arbeten som ingår i respektive utbildning, till exempel:

1. Hur många högskolepoäng det självständiga arbetet omfattar.
2. Under vilken termin det självständiga arbetet vanligen genomförs.
3. Om studenterna vanligen arbetar ensamma eller i grupp och i så fall hur många studenter som vanligtvis ingår i gruppen.

På masternivå skriver studenterna oftast sitt avslutande självständiga arbete enskilt, men det händer också att de skriver i par. Uppsatsens omfattning är 30 hp och skrivs den fjärde terminen, innan examen söks. Som nämnts ovan har vi under de senaste tio åren vid institutionen låtit studenterna skriva sina självständiga arbeten inom ramen av en kurs. Kursens första två veckor innehåller litteratursökningspass på SLUs bibliotek, föreläsning och seminarium om såväl problemformulering som metodval, samt i masterkurserna en föreläsning om vetenskaplig metod. Efter de inledande två veckorna inleds en traditionell handledningsprocess, ledd av en handledare (disputerad då det gäller D/E-uppsatser) och den sista veckan i kursen anordnas seminarier kring de självständiga arbetena.

I samband med införandet av de flergradiga betygen, under läsåret 2008/09, infördes ett system för att betygsätta de självständiga arbetena, vilket innebar att studierektor fördelade ut examinationen av dessa bland handledarna, i syfte att skilja rollen som handledare och examinator åt. Fr o m årsskiftet 2010/11 har vi gått ett steg längre och istället satt ihop en grupp, vilken har i uppgift att läsa samtliga självständiga arbeten och betygsätta dessa. I gruppen finns en person som formellt sett är examinator för samtliga självständiga arbeten i FEK, samt en som är examinator för samtliga självständiga arbeten i NEK. Dessa två handleder inget självständigt arbete och tanken är att dessa uppgifter ska rotera bland de disputerade vid institutionen.

E-uppsatsen är en slutgiltig övning i att formulera ett relevant forskningsproblem, applicera relevant teori till detta, genomföra en kritisk analys, samt redogöra för detta i såväl tal som skrift. Studenten och handledaren förväntas att göra en tidsplan i början av skrivprocessen. Som nämnts ovan skrivs alla typer av självständiga arbeten inom ramen för en kurs och i slutet av denna hålls en seminarievecka, till vilken ett manus ska föreligga för distribution, samt en muntlig presentation och opposition (på en annan uppsats) ska förberedas. Ett nytt krav har numera (fr o m vårterminen 2011) införts på att oppositionen ska sammanfattas i ett dokument på minst 2 500 tecken, för att säkerställa att en konstruktiv och kritisk opposition genomförs. Vid betygssättningen ska studenten skicka in sin sista version av uppsatsen till handledaren via Urkund, för att säkerställa att plagiat inte ägt rum. Då handledaren kontrollerat att Urkundsrapporten är OK, fyller han/hon i en blankett med betygskriterierna för E-uppsatser som utgångspunkt. Handledaren kommenterar framför allt hur skrivprocessen avlöpt (t ex med avseende på studentens grad av självständighet, samt huruvida tidsplanen hållits) och ger ett förslag på betyg till examinatorn.

Betygen sätts, som nämnts ovan, utifrån betygskriterierna: problemformulering och generellt upplägg, teoretiska utgångspunkter, forskningsansats och metodval, analys och resultat, rapportstruktur och formalia, samt presentation, försvar och opposition. Kriterie 1-5 har två nivåer, medan kriterium 6 endast har en och för att få en femma ska studenten uppnå nivå 3 för samtliga sex kriterier, samt minst fyra fyror, för betyg 4 räcker det med tre fyror och resten treor.

Dessutom kommer det under hösten att hållas en kurs i syfte att "kalibrera" betygssättare av självständiga arbeten – en satsning som institutionen har fått pengar till från SLU centralt. Tanken är att de som ska agera examinatorer av självständiga arbeten ska ha gått denna kurs, alternativt en likartad kurs.

Här ges möjlighet att redovisa andra förhållanden som kan vara särskilt betydelsefulla för att bedöma den aktuella utbildningen och som inte har redovisats tidigare i självvärderingen. Det kan till exempel vara lokala mål, utbildningens profil eller hur stor andel studenter som läser kurser i huvudområdet i program respektive som fristående kurs.

SLUs masterexamina i agrar ekonomi respektive miljöekonomi har särskilda samt preciserade mål att uppnå vid sidan av de allmänna målen, beskrivna i högskolelagen (1 kap, 8 §). Dessa fokuserar på att en student som fått en masterexamen i ekonomi vid SLU ska vara väl förtrogen med agrara eller miljöekonomiska frågor. (Se Utbildningsplan för Agrar ekonomi och företagsledning, Dnr SLU ua 31-1548/07, respektive Utbildningsplan för Miljöekonomi och företagsledning, Dnr SLU ua 31-1549/07.)

Som nämnts ovan finns också möjligheten för studenterna att ta ut en generell masterexamen i antingen NEK eller FEK.

## Lärarkompetens och lärarkapacitet

Analysen av lärarkompetens och lärarkapacitet kompletteras med en redovisning i tabellform. Tabellen syftar till att få en uppfattning om den huvudsakliga lärarkompetensen och lärarkapaciteten för respektive utbildning. Det är därmed inte nödvändigt att redovisa samtliga lärare som undervisar i en utbildning. Redovisningen görs per huvudområde (generella examina) eller per yrkesexamen. Utgå från aktuella förhållanden.

Fyll i en och samma tabell för både grundnivå (kandidat) och/eller avancerad nivå (magister och/eller master). Tabellen kopierar ni sedan in i respektive självvärdering för kandidat, magister och/eller master.

**Observera att alla procentsatser avser heltid.**

LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - NEK								
Eventuella generella kommentarer								
Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Professor</i>	<i>NEK: Jordbrukspoli- tik och internationell handel</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>40%</i>	<i>60%</i>	<i>Yves Surry</i>	<i>Avdelningschef NEK</i>



<i>Professor</i>	<i>NEK: Naturresurs- och miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>20%</i>	<i>80%</i>	<i>Ing-Marie Gren</i>	
<i>Forskare</i>	<i>NEK: Miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>40%</i>	<i>10%</i>	<i>30%</i>	<i>Rob Hart</i>	<i>Stf prefekt 20% av sin anställning</i>
<i>Forskarassistent, Agr Dr</i>	<i>NEK:</i>		<i>100%</i>	<i>15%</i>	<i>7%</i>	<i>78%</i>	<i>Katarina Elofsson</i>	
<i>Biträdande forskare</i>	<i>NEK: Naturresurs- och miljöekonomi</i>		<i>100%</i>	<i>0%</i>	<i>20%</i>	<i>80%</i>	<i>Luca Di Corato</i>	
<i>Doktorand</i>	<i>NEK:</i>		<i>100%</i>	<i>20%</i>	<i>0%</i>	<i>80%</i>	<i>Gunnar Lindberg</i>	
<i>Doktorand</i>	<i>NEK</i>		<i>100%</i>		<i>5%</i>	<i>93% (inkl kurser)</i>	<i>Mattias Carlsson</i>	<i>Övrig tid för NL- fakultetens doktorandråd samt skrivande av ansökan till EAAE-konferens</i>

<b>LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - FEK</b>								
<b>Eventuella generella kommentarer</b>								
Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Professor</i>	<i>FEK</i>		<i>100 %</i>	<i>0%</i>	<i>25%</i>	<i>25%</i>	<i>Carl-Johan Lagerkvist</i>	<i>Prefekt 50% av sin anställning, samt avdelningschef FEK</i>
<i>Professor</i>	<i>FEK: Kooperativt företagande; marknadsföri ng</i>		<i>75%</i>	<i>30%</i>	<i>15%</i>	<i>30%</i>	<i>Jerker Nilsson</i>	<i>25% gästprofessor vid SLU Alnarp</i>
<i>Professor</i>	<i>FEK: Produktionsek omi</i>		<i>100%</i>	<i>10%</i>	<i>50%</i>	<i>40%</i>	<i>Hans Andersson</i>	<i>Ordförande i fakultetens utbildningsutskott</i>

<i>Professor</i>	<i>FEK: Företagsledning</i>		<i>100%</i>	<i>10%</i>	<i>40%</i>	<i>50%</i>	<i>Bo Öhlmér</i>	
<i>Universitetslektor, Docent</i>	<i>FEK: Entreprenörskap</i>		<i>100%</i>	<i>20%</i>	<i>20%</i>	<i>60%</i>	<i>Johan Gaddefors</i>	<i>Började 1 mars 2010</i>
<i>Universitetslektor</i>	<i>FEK: Företadsledning</i>		<i>100%</i>	<i>5%</i>	<i>45%</i>	<i>0%</i>	<i>Karin Hakelius</i>	<i>Studierektor 50% av sin anställning, vice ordförande i fakultetens utbildningsutskott</i>
<i>Forskare, Docent</i>	<i>FEK: Marknadsföring och management med miljöinriktning</i>		<i>100%</i>	<i>15%</i>	<i>55%</i>	<i>10%</i>	<i>Cecilia Mark-Herbert</i>	<i>Lika villkorsansvarig på institutionen och på fakulteten</i>
<i>Forskare</i>	<i>FEK: Entreprenörskap</i>		<i>100%</i>	<i>40%</i>	<i>5%</i>	<i>55%</i>	<i>Richard Ferguson</i>	
<i>Forskarassistent</i>	<i>FEK</i>		<i>100%</i>	<i>5%</i>	<i>10%</i>	<i>75%</i>	<i>Helena Hansson</i>	<i>Forskarstudierektor or 10% av sin anställning</i>

<i>Forskningsassistent och doktorand*</i>	<i>FEK</i>		<i>100%</i>	<i>100%</i> <i>50%</i>	<i>0%</i> <i>0%</i>	<i>0%</i> <i>50%</i>	<i>Hanna Astner</i>	<i>* Lärare t o m 31/8; sedan lärare och doktorand resten av 2010</i>
<i>Doktorand</i>	<i>FEK: Kooperativt företagande</i>		<i>100%</i>	<i>23%</i>	<i>2%</i>	<i>0%</i>	<i>Lena Lind</i>	

**LÄRARKOMPETENS OCH LÄRARKAPACITET - ÖVRIGA**

**Eventuella generella kommentarer**

Akademisk titel/ akademisk examen (professor, docent, doktor, licentiat, master, magister)	Anställningens inriktning	Professions- kompetens	Anställ- ningens omfattning vid lärosätet (% av heltid)	Undervis- ning grundnivå (kandidat) inom huvudom- rådet (% av heltid)	Undervisning avancerad nivå (magister och/eller master) inom huvud- området (% av heltid)	Tid för forskning vid lärosätet (% av heltid)	Namn	Kommentar
<i>Universitetsadjun- kt</i>	<i>Statistik och matematik</i>		<i>100%</i>	<i>65%</i>	<i>0%</i>	<i>10%</i>	<i>Razaw Al-Sarraj</i>	<i>Studierektor 25% av sin anställning</i>
<i>Forskare</i>	<i>Agrarhistoria</i>		<i>100%</i>	<i>25%</i>	<i>0%</i>	<i>0%</i>	<i>Eva-Lotta Päiviö</i>	<i>Studierektor 50% av sin anställning, i övrigt: administration</i>